

Sygn. akt IV U 851/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 września 2015 roku

Sąd Okręgowy/Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Częstochowie

Wydział IV

w składzie:

Przewodniczący SSO Marzena Górczyńska-Bebłot

Protokolant Oliwia Rajewska

po rozpoznaniu w dniu 23 września 2015 roku w Częstochowie

sprawy B. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddziałowi w Z.

o składki

na skutek odwołania B. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w Z.

z dnia 10 marca 2015 roku Nr (...)

1. **oddala odwołanie;**

2. **zasądza od odwołującej B. P. na rzecz organu rentowego Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w Z. kwotę 2400 zł (dwa tysiące czterysta złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.**

Sygn. akt IV U 851/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 10 marca 2015 roku nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. stwierdził, że B. P. jest dłużnikiem ZUS-u z tytułu nieopłaconych składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy za okres od czerwca 2013 roku do kwietnia 2014 roku. Zadłużenie to, wraz z odsetkami za zwłokę naliczonymi na dzień wydania decyzji wynosi łącznie 11.968,41 zł.

W uzasadnieniu decyzji organ rentowy wskazał, iż zgodnie z art. 46 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (t.j. Dz.U z 2015r., poz.121) , płatnik składek jest obowiązany według zasad wynikających z przepisów ustawy obliczać, potrącać z dochodów ubezpieczonych, rozliczać oraz opłacać należne składki za każdy miesiąc kalendarzowy. Nadto zgodnie z art. 32 ustawy, do składek na Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych, Fundusz Emerytur Pomostowych oraz na ubezpieczenie zdrowotne, w zakresie ich poboru, egzekucji, wymierzania odsetek za zwłokę

i dodatkowej opłaty, przepisów karnych, dokonywania zabezpieczeń na wszystkich nieruchomościach, ruchomościach i prawach zbywalnych dłużnika oraz stosowania ulg i umorzeń stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące składek na ubezpieczenia społeczne. Ponieważ płatnik składek B. P. nie dopełniła obowiązku określonego z art. 46 ust. 1 ustawy systemowej, należało z urzędu, na mocy art. 83 ust. 1 tej ustawy, określić wysokość jej zadłużenia z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne i Fundusz Pracy.

Odwołanie od powyższej decyzji wniosła B. P., domagając się jej uchylecia.

W uzasadnieniu odwołania ubezpieczona podniosła, iż od dnia 1 czerwca 2013 roku rozpoczęła wykonywanie pracy na podstawie umowy o pracę w firmie (...), mającej siedzibę na terenie Słowacji. Stosownie do art. 13 ust. 3 rozporządzenia Parlamentu i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 roku

w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego (Dz. U. Urz. UE nr

L 1661 z dnia 30 kwietnia 2004 roku) osoba, która normalnie wykonuje pracę najemną i pracę na własny rachunek w różnych Państwach Członkowskich, podlega ustawodawstwu Państwa Członkowskiego, w którym wykonuje swą pracę najemną. W ocenie odwołującej taki zapis nie pozostawia żadnych wątpliwości co do tego, że w stosunku do niej powinno zostać zastosowane ustawodawstwo słowackie, gdyż tam właśnie wykonuje pracę najemną. Polska instytucja, w tym wypadku ZUS, zgodnie z art. 16 ust. 2 w/w rozporządzenia, po otrzymaniu od niej pisma informującego o zaistniałym stanie rzeczy, winien był ustalić jej tymczasowe ustawodawstwo słowackie i zwrócić się do odpowiedniej instytucji słowackiej ze stosowną informacją, oczekując na jej ustalenia w zakresie podlegania ubezpieczeniom społecznym. W ocenie ubezpieczonej, fakt, iż właściwym dla niej ustawodawstwem jest ustawodawstwo słowackie potwierdza orzecznictwo Sądu Najwyższego, w szczególności wyroki z dnia 6 czerwca 2013 roku, II UK 333/12 oraz z dnia 23 sierpnia 2007 roku, I UK 68/07, OSNP 2008, nr 19-20, poz. 300.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie oraz o zasądzenie na jego rzecz od odwołującej kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Okręgowy ustalił, co następuje:

B. P. od dnia 1 sierpnia 2009 roku do 30 kwietnia 2014 roku prowadziła na terenie Polski pozarolniczą działalność gospodarczą. Dodatkowo

z dniem 1 czerwca 2013 roku w/w podjęła pracę w firmie (...), z siedzibą (...). W objętym sporem okresie od czerwca 2013 roku kwietnia 2014 roku odwołująca nie posiadała jakichkolwiek innych niż w/w tytułów do objęcia jej obowiązkowymi ubezpieczeniami społecznymi oraz nie odprowadzała składek na ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne

i Fundusz Pracy z tytułu prowadzonej pozarolniczej działalności gospodarczej (okoliczności niesporne).

W dniu 10 września 2013 roku odwołująca złożyła w organie rentowym wniosek o ustalenie właściwego ustawodawstwa za okres od dnia 1 czerwca 2013 roku do nadal, informując jednocześnie o podjęciu zatrudnienia na Słowacji, przy równoczesnym prowadzeniu działalności gospodarczej na terenie Rzeczypospolitej Polskiej.

Pismem z dnia 25 lipca 2013 roku słowacka centrala zakładu ubezpieczeń społecznych (...) poinformowała, iż we współpracy

z Narodowym inspektorem pracy (...) przeprowadziła kontrolę u pracodawców, którzy zatrudniają osoby o podejrzenie niskich zarobkach

i znikomym zobowiązaniem pracy, których celem było sprawdzenie realnego wykonywania pracy przez ich pracowników na terytorium Republiki Słowackiej. Po przeprowadzeniu kontroli postanowiono, iż w przypadku pracowników firmy (...), z siedzibą (...):

- którym centrala zakładu ubezpieczeń społecznych (...) już wystawiła formularze E 101 SK/PD A1, tzn. pracownicy podlegają słowackim przepisom prawnym i zostały one doręczone właściwym pracodawcom oraz polskiej instytucji ubezpieczenia społecznego ZUS, nie będą one likwidowane wstecznie. Jeżeli po zakończeniu ważności formularza E 101 SK/PD A1 stosunek ubezpieczenia

u danego pracodawcy nadal trwa, właściwy oddział zakładu ubezpieczeń społecznych (...) wyda postanowienie o wygaśnięciu ubezpieczenia
z dniem, w którym zakończyła się ważność w/w formularza;

- u których do teraz nie zostało wydane postanowienie, którym przepisom prawnym podlegają, przy czym na podstawie kontroli zrealizowanych przez (...) i (...) stwierdzono, że chodzi o tzw. skrzynkowe firmy (schránková firma) i na terenie Republiki Słowackiej nie dochodzi do realnego wykonywania pracy przez ich pracowników, właściwy oddział zakładu ubezpieczeń społecznych (...) wyda postanowienie o braku ubezpieczenia, tzn. że nie podlegają oni słowackim przepisom prawnym.

Decyzją z dnia 24 września 2013 roku słowacka (...) ustaliła, iż dla B. P. nie powstało obowiązkowe ubezpieczenie chorobowe, obowiązkowe ubezpieczenie emerytalne oraz obowiązkowe ubezpieczenie na wypadek bezrobocia jako pracownika (...) od 1 czerwca 2013 roku według legislatury słowackiej.

Decyzją z dnia 7 lutego 2014 roku nr (...) Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. stwierdził, iż dla B. P. od dnia 1 czerwca 2013 roku właściwym jest ustawodawstwo polskie.

Odwołanie od powyższej decyzji wniosła B. P., jednakże zostało ono odrzucone prawomocnym postanowieniem Sądu Okręgowego – Sądu Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych w G. z dnia 17 lipca 2014 roku, jako wniesione po upływie określonego terminu.

(v. akta rentowe ubezpieczonej, akta sprawy VIII U 1092/14 Sądu Okręgowego
w G.)

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie nie zasługuje na uwzględnienie.

Na wstępie należy wyjaśnić, iż kwestia podlegania przez B. P. w okresie od czerwca 2013 roku do kwietnia 2014 roku, w zakresie ubezpieczeń społecznych, ustawodawstwu polskiemu, jest już prawomocnie przesądzona decyzją Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddziału w Z. z dnia
7 lutego 2014 roku i jako taka nie podlega dalszemu badaniu w niniejszej sprawie.

W konsekwencji zarzuty podniesione przez ubezpieczoną w odwołaniu od decyzji ZUS z dnia 10 marca 2015 roku, którymi starała się ona wykazać, że

w w/w okresie w zakresie ubezpieczeń społecznych winna podlegać ustawodawstwu słowackiemu, pozostają bezprzedmiotowe i jako takie nie mają one żadnego wpływu na rozstrzygnięcie. Istotą niniejszej sprawy jest bowiem wyłącznie ocena, czy organ rentowy ustalając wysokość zadłużenia odwołującej z tytułu składek na obowiązkowe ubezpieczenia społeczne, ubezpieczenie zdrowotne oraz Fundusz Pracy z tytułu prowadzonej przez nią pozarolniczej działalności gospodarczej, prawidłowo zastosował przepisy ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych (tekst jednolity Dz. U. z 2015 roku, poz. 121).

Zgodnie z treścią art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych, obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym podlegają,

z zastrzeżeniem art. 8 i 9, osoby fizyczne, które na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej są osobami prowadzącymi pozarolniczą działalność gospodarczą oraz osobami z nimi współpracującymi.

Osoby te mogą ponadto, na swój wniosek, zostać objęte dobrowolnym ubezpieczeniem chorobowym (art. 11 ust. 2).

Osoby podlegające ubezpieczeniom emerytalnym i rentowym podlegają obowiązkowo ubezpieczeniu wypadkowemu (art. 12 ust. 1).

Zgodnie z art. 13 pkt 4 osoby prowadzące pozarolniczą działalność podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym, chorobowemu

i wypadkowemu od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej.

Nadto zgodnie z art. 66 ust. 1 pkt 1c ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2015 roku, poz. 581 ze zm.), obowiązkowi ubezpieczenia zdrowotnego podlegają osoby spełniające warunki do objęcia ubezpieczeniami społecznymi lub ubezpieczeniem społecznym rolników, które są osobami prowadzącymi działalność pozarolniczą lub osobami z nimi współpracującymi, z wyłączeniem osób, które zawiesiły wykonywanie działalności gospodarczej na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej.

Obowiązek ubezpieczenia zdrowotnego osób, o których mowa w art. 66 ust. 1 pkt 1 lit. a i c-i, powstaje i wygasa w terminach określonych w przepisach o ubezpieczeniach społecznych (art. 69 ust. 1).

W myśl art. 104 ust. 1 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity dz. U. z 2015 roku, poz. 149 ze zm.), obowiązkowe składki na Fundusz Pracy, ustalone od kwot stanowiących podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe bez stosowania ograniczenia, o którym mowa w art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 roku o systemie ubezpieczeń społecznych, wynoszących w przeliczeniu na okres miesiąca, co najmniej minimalne wynagrodzenie za pracę, w przypadku osób, o których mowa w art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 10 października 2002 roku o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, co najmniej wynagrodzenie, o którym mowa w tym przepisie, opłacają:

- 1) pracodawcy oraz inne jednostki organizacyjne (...);
- 2) rolnicze spółdzielnie produkcyjne, spółdzielnie kółek rolniczych lub spółdzielnie usług rolniczych (...);
- 3) inne niż wymienione w pkt 1 i 2 osoby podlegające ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym lub zaopatrzeniu emerytalnemu, z wyjątkiem:
 - a) duchownych,
 - b) pobierających na podstawie przepisów o pomocy społecznej zasiłek stały,
 - c) pobierających na podstawie przepisów o świadczeniach rodzinnych świadczenie pielęgnacyjne, specjalny zasiłek opiekuńczy lub dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu samotnego wychowywania dziecka,
 - ca) pobierających na podstawie przepisów o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów zasiłek dla opiekuna,
 - d) podlegających ubezpieczeniu społecznemu rolników,
 - e) żołnierzy niezawodowych w służbie czynnej,
 - f) odbywających zastępcze formy służby wojskowej,
 - g) przebywających na urloпах wychowawczych oraz pobierających zasiłek macierzyński,
 - h) pobierających świadczenie szkoleniowe, o którym mowa w art. 70 ust. 6,
 - i) osób świadczących pracę na podstawie umowy uaktywniającej, o której mowa w ustawie z dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3,

j)osób sprawujących osobistą opiekę nad dzieckiem, o których mowa w art. 6a ust. 1 ustawy z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych.

Wysokość składki na Fundusz Pracy określa ustawa budżetowa (ust .2).

Zgodnie z art. 32 ustawy systemowej, do składek na Fundusz Pracy, Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych i Fundusz Emerytur Pomostowych oraz na ubezpieczenie zdrowotne w zakresie: ich poboru, egzekucji, wymierzania odsetek za zwłokę i dodatkowej opłaty, przepisów karnych, dokonywania zabezpieczeń na wszystkich nieruchomościach, ruchomościach i prawach zbywalnych dłużnika, odpowiedzialności osób trzecich i spadkobierców oraz stosowania ulg i umorzeń stosuje się odpowiednio przepisy dotyczące składek na ubezpieczenia społeczne.

Odwołująca w okresie objętym zaskarżoną decyzją ZUS z dnia 10 marca 2015 roku, tj. od czerwca 2013 roku do kwietnia 2014 roku prowadziła pozarolniczą działalność gospodarczą i nie posiadała w tym czasie na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej żadnego innego tytułu do objęcia jej obowiązkowymi ubezpieczeniami społecznymi. Nadto prawomocną decyzją z dnia 7 lutego 2014 roku nr (...) od dnia 1 czerwca 2013 roku w zakresie ubezpieczeń społecznych została objęta ustawodawstwem polskim.

W związku z powyższym, odwołująca z tytułu prowadzenia pozarolniczej działalności gospodarczej w okresie od czerwca 2013 roku do kwietnia 2014 roku

z mocy samego prawa podlegała obowiązkowym ubezpieczeniom społecznym oraz ubezpieczeniu zdrowotnemu, a co za tym idzie była również zobowiązana uiszczać składki na te ubezpieczenia i na Fundusz Pracy, z którego to obowiązku się nie wywiązała. W konsekwencji zasadnie organ rentowy stwierdził, że posiada ona zadłużenie z tego tytułu w kwocie 11.968,41 zł, w tym z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne w kwocie 7.240,31 zł plus odsetki w kwocie 841,00 zł, z tytułu składek na ubezpieczenie zdrowotne w kwocie 2.909,76 zł plus odsetki w kwocie 336,00 zł oraz z tytułu składek na Fundusz Pracy w kwocie 602,34 zł plus odsetki w kwocie 39,00 zł.

Wysokości powyższych zaległości ubezpieczona w żaden sposób nie kwestionowała, zaś z przeprowadzonej w tym zakresie przez Sąd kontroli wynika, iż wyliczenia organu rentowego są prawidłowe tak co do należności głównych jak i odsetek.

Wobec powyższego Sąd Okręgowy, na mocy art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oraz przepisów powołanych w treści uzasadnienia, oddalił odwołanie B. P. jako bezzasadne.

O kosztach orzeczono na mocy art. 98 § 1, 3 i 4 k.p.c. w związku z § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu (tekst jednolity Dz. U. z 2013 roku, poz. 490 ze zm.).